

Brukerveiledning for Concept-databasen

Terje Nilsen og Frank Brundtland Steder

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)

22. juni 2010

FFI-rapport 2009/01565

3380

P: ISBN 978-82-464-1764-6

E: ISBN 978-82-464-1765-3

Emneord

Investeringsprosjekt

Prosjektdata

Kontraktsdata

Database

Brukerveiledning

Godkjent av

Frank Brundtland Steder

Prosjektleder

Espen Skjelland

Avdelingssjef

Sammendrag

Denne rapporten er en teknisk og praktisk brukerveiledning for Concept-databasen utviklet ved FFI i tilknytning til oppdrag 3380 – Offentlige anskaffelser, kontraheringsformer og kontraktsmodeller (Concept-programmet). Forskningsprogrammet Concept utvikler kunnskap som sikrer bedre ressursutnytting og effekt av store statlige investeringer. Programmet har som sitt primære mål å utvikle kunnskap og kompetanse om prosjekter i tidligfasen fra den første ideen oppstår til endelig finansiering av gjennomføringen er vedtatt. Programmet har som en hovedaktivitet å drive følgeforskning knyttet til store, statlige investeringsprosjekter.

Rapporten gjennomgår databasens design og struktur, samt databasens ulike arkfaner og skjema med deres tilhørende informasjonsbehov. Denne informasjonen må brukeren legge inn basert på dokumenter som kontrakter inngått i prosjektet, kravdokumentasjon lagt til grunn for anskaffelsen, fremskaffelsesløsningen (tidligere totalprosjektdokumentasjon) for anskaffelsen etc. Rapporten redegjør også for mulige anvendelsesområder for Concept-databasen.

English summary

This report is a technical and practical user manual for the Concept database developed at the Norwegian Defence Research Establishment (FFI) for the research programme Concept. Concept (NTNU) develops knowledge to better utilize resources and getting more effect out of governmental investments. The main aim of Concept is to develop knowledge and competence regarding projects in an early phase from the first idea is created to the final financing of the project.

The report describes the design and structure of the database, and its different forms with their information requirements. This information can be found in a wide variety of project related documentation. The report also gives a short description of the possible uses of the Concept database.

Innhold

1	Innledning	7
2	Design og struktur	8
3	Arkfaner	11
3.1	Generell prosjektinformasjon	11
3.2	Overordnede godkjenninger	17
3.3	Kontraktsinformasjon	18
3.3.1	Generell kontraktsinformasjon	18
3.3.2	Kontraktsforhandlinger	22
3.3.3	Kontraktsverdi	22
3.3.4	Konflikter	23
3.3.5	Opsjoner	24
3.4	Prosjektorganisasjon	25
3.5	Prosjektestimat/regnskap	28
3.6	Eksterne rapporter	29
3.7	Internasjonalt materiellsamarbeid (IMS)	30
3.8	Konseptstudie / LCC-analyse	31
3.9	Prosjektendringer	33
3.10	Prosjektkoblinger	35
4	Avsluttende merknader	36
	Referanser	37

1 Innledning

De fleste offentlige og private institusjoner har behov for å lagre relevante data om egen virksomhet. I noen tilfeller ønsker man å arkivere historisk informasjon, drifte operasjoner eller legge til rette for analyser og langtidsplanlegging. Det kan også være behov for å gjøre data tilgjengelig for ulike målgrupper eller beslutningstagere. Et totalt informasjonssystem vil i praksis inkludere lagring av data i en eller annen form, og et databasesystem vil i de aller fleste tilfeller være det beste valget til dette formålet.

Vanligvis kan en si at en database er en modell, eller en avspeiling, av en partiell virkelighet til organisasjonen eller virksomheten. Databasen lagrer og representerer en forenkling av denne virkeligheten. Hvor god og hvor nære virkeligheten denne forenklingen er, avhenger av hvor mye semantisk¹ informasjon man har klart å legge inn i databasens design eller struktur. Det vil si hvilke attributter som lagres og hvilke datatype og domene/begrensninger hver av disse har. En database er vanligvis organisert som en faktabase, hvor faktaene sier mest mulig om den virkeligheten de representerer.

På oppdrag fra Finansdepartementet skal forskningsprogrammet Concept utvikle og videreformidle kunnskap som sikrer bedre effekt og ressursutnytting fra store statlige investeringer [1]. Dette gjelder fra den tidlige ideen i et prosjekt til vedtak om endelig finansiering og gjennomføring. Hovedaktiviteten til programmet er å drive følgeforskning til store statlige prosjekter. Når forskningsprogrammet Concept skal studere og analysere ressursutnyttelsen i Forsvarets investeringsprosjekt vil en spesialdesignet faktadatabase, med informasjon fra flere av de gjennomførte og pågående prosjektene, være til stor nytte.

Figur 1.1 Illustrasjon fra forskningsprogrammets hjemmeside. Concept skal sikre bedre ressursutnyttelse og effekt av store statlige investeringsprosjekt som den Norske Operaen, Svinesundbroen og Skjold-prosjektet i Forsvaret [1]

FFI og forskningsprogrammet Concept inngikk derfor en oppdragsavtale, FFI-opdrag 3380 – Offentlige anskaffelser, kontraheringsformer og kontraktsmodeller, for å se på hvilke kontraheringsformer og kontraktsmodeller som er optimale, eller bedre tilpasset, for større komplekse investeringsprosjekter i Forsvaret. En av aktivitetene i oppdraget var å etablere en database med kvalitetssikrede (og ugraderte) empiriske data fra store investeringsprosjekter (over 200 millioner kroner) i Forsvaret. I den forbindelse ble det designet, utviklet og populært en MS

¹ Betydningen av informasjonen i databasen, enkeltvis (ord/fakta) og i sammenstilte strukturer.

Access database spesialtilpasset for problemstillingene til forskningsprogrammet Concept. Denne rapporten er en kortfattet teknisk og praktisk brukerveiledning for "Concept-databasen" utviklet ved FFI.

Det forutsettes at brukerne av databasen har noe kjennskap til MS Access og database-modellering. Rapporten er en forenklet veiledning i hvordan en kan benytte seg av verktøyet. Veiledningen er også ment å være et avgrenset oppslagsverk for å forstå databasens begrepsbruk og strukturen/fremgangen/prosessen i Forsvarets investeringsprosjekt. Verktøyet er designet slik at en også kan benytte databasen til å legge inn data fra andre store statlige investeringsprosjekt. Dette innebærer at forskningsprogrammet Concept kan samle, sammenfatte og validere fakta fra også andre deler av sitt arbeid i dette verktøyet.

Kkapittel 2 omhandler de database- og designtekniske sidene ved verktøyet. Kapittel 3 ser nærmere på hvert enkelt skjema, arkfane og funksjonalitet som er utformet i Concept-databasen. Den videre forklaring av hvilke data som ligger i Concept-databasen, omtales i sluttrapporten fra FFI [2].

2 Design og struktur

En større organisasjon vil typisk ha behov for å lagre større datamengder og la flere brukere, eller brukergrupper, få tilgang på hele eller deler av datamaterialet. Hovedformålet med databasen er å lagre data om utvalgte investeringsprosjekt i Forsvaret. MS Access er et velegnet verktøy til dette formålet. FFI har derfor benyttet seg av en standard og selvstendig Microsoft Access database i oppbyggingen av Concept-databasen.

De andre fordelene med en slik løsning er brukervennligheten og tilgjengeligheten av verktøyet og software. De fleste institusjoner og bedrifter har allerede installert Microsoft sine produkter og benytter seg av dem i det daglige arbeidet sitt. Det innebærer at grensesnittet og utvekslingen til øvrige verktøy (MS Word, MS Powerpoint, MS Excel osv) og aktører er meget god. Videre er terskelen for effektivt å bruke MS Access relativ liten i forhold til øvrige databaseverktøy som krever både egen opplæring og spesialtilpasning. Det tilbys flere kortfattede og intensive kurs i bruken av MS Access som gjør at en kan komme raskt i gang.

I det videre følger noen punkter fra vurderingene som er gjort ved valg og utforming av Concept-databasen.

Lagringsstruktur og indeksering:

God funksjonalitet for databaseadministrasjon er viktig når en skal lagre store mengder med data over tid og/eller man har strenge krav til oppetid og responstid fra databasen. Hvis det siste er viktig, må man typisk velge en lagringsstruktur som dobbeltlagrer alle dataene i databasen. For eksempel har banker krav til oppetid for kontoinformasjon om kundene for at betalinger skal fungere optimalt hele døgnet. I Concept-databasen er det kun krav til lagring av data over tid.

Flerbrukerstøtte og datasikkerhet:

Med flere sluttbrukere av samme database er det viktig at databasesystemet håndterer at flere får tilgang på de samme dataene samtidig. Funksjonalitet som kreves her er at en unngår feil i data ved oppdatering (f.eks. hvis to brukere endrer de samme dataene samtidig), at responstida er god selv om mange brukere etterspør de samme dataene samtidig, samt at datasikkerheten er ivaretatt (bl.a. registrering og logging av brukere i databasen). Til vårt formål dekker MS Access alle disse kravene

Pris og driftskostnader:

Ved vurdering av en ny databaseløsning er det hensiktsmessig med en kost-nytte analyse av alternative løsninger. Valget på MS Access var relativt åpenbar i denne sammenheng, som følge av oppdragets art og innhold, samt forventet bruk og utnyttelse i forskningsprogrammet Concept. I utviklingen av databasen har FFI heller ikke hatt behov for ekstern kompetanse. Når det gjelder driftsunderstøttelse etter at forskningsprogrammet Concept har tatt over databasen ansees dette i praksis overflødig, noe som minimerer FFIs forpliktelser etter levering. Concept kan selvfølgelig ta kontakt med FFI, spesielt i tilknytning til overføringen av databasen. Opplæringsbehov som kan oppstå over tid, f.eks. ved rotasjon av personell i Concept, kan databasen tas med på kurs og etterutdanning og benyttes i arbeids- og kursoppgaver. Dette er en helt vanlig fremgangsmåte ved MS Access-kurs som tilbys i Norge.

Støtte for SQL:

Alle relasjonsdatabasesystemer støtter spørrespråket SQL. Det beste er at en database og et databasesystem er mest mulig "tro" til en systemuavhengig SQL-versjon. FFI har benyttet seg av SQL-programmering i Concept-databasen, men har unngått "hardkoding" som låses i en enkelt SQL-versjon.

Støtte for referanseintegritet:

Referanseintegritet mellom tabeller (relasjoner) i en relasjonsdatabase sikrer en mest mulig konsistent database. Concept-databasen støtter referanseintegritet.

Konvertering til andre dataverktøy:

Ved opprettelsen av en ny databaseløsning er det et stort behov for å legge inn data i den nye databasen og overføre data fra den nye databasen til andre programmer. Gamle data, eller andre programmer, kan være lagret på ulike filformat, noe som kan by på problemer hvis ikke databasesystemet tilbyr funksjonalitet for konvertering fra "kjente" filformat til/fra tabeller i relasjonsdatabasen. Concept-databasen støtter konvertering til/fra de fleste MS-produktene (Excel, Word etc).

Concept-databasen har i all hovedsak behov for å lagre en mengde data. I en relasjonsdatabase som den FFI har utviklet for Concept, effektiviseres lagringen på en slik måte at dataene ikke gjentas, eller gjentas minst mulig. Dette for å lagre data effektivt og sikre drift og konsistens i datagrunnlaget. Litt mer konkret kan vi si at en relasjonsdatabase deler data i flere tabeller for å ivareta den datamessige integriteten og lettere kunne vedlikeholde, videreutvikle og skalere

de fleste brukerne vil berøre i Concept-databasen, men disse er ikke passord-beskyttet eller skjult på noen som helst måte. Dette for at også viderekomne brukere skal kunne benytte seg av de mer avanserte alternativene, eller videreutvikle databasen selv, uten bistand fra FFI.

3 Arkfaner

Dette kapitlet gjennomgår alle arkfaner som er spesialutviklet for å registrere og bearbeide informasjon angående Forsvarets investeringsprosjekt i Concept-databasen. Hvert underkapittel vil gi en utførlig beskrivelse av hvilke data som kan legges inn (eller er lagt inn) på de enkelte arkfanene. På et overordnet nivå kan databasen inndeles i to: Prosjektdata og kontraktsdata.

Informasjonen angående prosjektdata finnes i Forsvarets totalprosjektdokumenter (TPDOK), fremskaffelsesløsninger (FL) og ulike kravdokumenter (KRAVDOK). Informasjon angående kontraktsdata vil typisk finnes i selve kontrakten med de ulike leverandørene samt Forsvarets anskaffelsesprotokoller/registreringsprotokoller og endringsmeldinger. Basert på dette kildematerialet, som er delvis standardiserte dokumenter (i hvert fall de siste årene), kan en elektronisk eller manuelt populære relasjonsdatabasen. Figur 3.1 viser hovedskjema i Concept-databasen.

Figur 3.1 Utsnitt av hovedskjema (fokus på arkfanene) i relasjonsdatabasen utviklet for Concept.

Som vi ser av figur 3.1, er det utviklet 10 brukervennlige arkfaner i databasen. På denne måten ”ledes” brukeren av databasen til ”riktig” bruk, registrering og lagring av data angående Forsvarets investeringsprosjekt til databasen.

Seks av arkfanene berører prosjektdata. Dette er informasjon om det utvalgte investeringsprosjektet i Forsvaret, hvordan det er organisert, hvor lenge det har vart, investeringsbeløp samt eventuelle endringer og koblinger mot andre investeringsprosjekt. De øvrige arkfanene tar for seg ulike forhold knyttet til prosjektets leverandører, kvaliteten på leveransen og ulike betraktninger som er av betydning for prosjektets fremdrift eller levedyktighet. Noen arkfaner er meget omfattende å registrere og krever både tid og innsikt (omfattende kildemateriale) for å fullføre registreringen. Dette var et bevisst valg ved utarbeidelse av databasen hvor det ble vektlagt å ha en ”omfattende” database med mulighet for å legge inn mer data på sikt.

3.1 Generell prosjektinformasjon

Denne arkfanen benyttes til å registrere informasjon om investeringsprosjektet på et overordnet nivå. I all hovedsak gis det kortfattede og faktaorienterte opplysninger i denne arkfanen, det vil si

en krysser av hvorvidt det for eksempel er gjennomført samarbeid, gjenkjøp og kostnytte- vurderinger.

Figur 3.2 Arkfanen for Generell og overordnet prosjektinformasjon

I denne arkfanen skal en altså oppgi eller vedlikeholde, korte og presise opplysninger som gjelder prosjektet på et overordnet nivå. Man fyller inn, eller benytter seg av forhåndsdefinerte kategorier, i de ulike feltene.

I øvre venstre del av arkfanen ser vi et grått felt som det står "ProsjektID" ved. Dette er et unikt løpenummer som fungerer som primærnøkkel for tabellen som angår prosjektinformasjonen (se tblProsjekt i figur 2.1). De øvrige feltene er nærmere presisert i tabell 3.1–3.7.

<p>Generell prosjektinformasjon</p>	
<p><i>Prosjektnummer</i></p>	<p>Forsvarets egen firesifrede nummerering av investeringsprosjektene. Nummereringen avhenger i stort av programområde og våpengren.</p>
<p><i>Prosjektnavn</i></p>	<p>Navnet som er gitt og benyttes på investeringsprosjektet.</p>

<i>Prosjektbeskrivelse</i>	En kort beskrivelse av hva prosjektet omfatter samt eventuell funksjon eller samhörighet prosjektet har med andre prosjekter.
<i>Forsvarsgren</i>	Mange prosjekter anskaffer materiell til en forsvarsgren (Hær, Sjø, Luft eller Heimevern). I de tilfellene hvor investeringsprosjektet gjelder en fellesavdeling (f. eks. Forsvarets Operative Hovedkvarter) eller en fellesressurs (f. eks. ledelsessystemer) benyttes betegnelsen Felles.
<i>Programområde</i>	Alle investeringsprosjektene tilhører ett av programområdene i FD. Over tid har disse programområdene endret navn og omfang, sist gang i 2006/2007. Benytt den opprinnelige betegnelsen i dette feltet.
<i>Opprettet i Prinsix</i>	Alle investeringsprosjekt i Forsvaret etter 1996 følger Prinsix. I dette feltet skal tidspunktet for det første offisielle Prinsix-dokument angis, dvs. det første godkjente måldokumentet.
<i>Referanse TPdok</i>	Referanse/lenke til det første Totalprosjektdokument (TPdok 1).
<i>Referanse konkurransegrunnlag</i>	Referanse/lenke til konkurransegrunnlaget, for eksempel Request For Proposal (RFP).

Tabell 3.1 Generell prosjektbeskrivelse i arkfanen for Generell prosjektinformasjon

Vi ser av tabell 3.1 at det er helt grunnleggende og generell informasjon som legges inn i denne delen av arkfanen. Informasjonen danner kun ”overbygningen” og tilhørigheten av investeringsprosjektet, mens annen informasjon i databasen forteller noe mer konkret om prosjektet og dets innhold. For de fleste av Forsvarets investeringsprosjekter er denne informasjonen ugradert. Alle investeringsprosjektene i Forsvaret for perioden 2009–2016 benytter dette informasjonsgrunnlaget i tillegg til ulike essensielle rammevilkår (kostnadsoverslag, oppstart, varighet, osv) [3].

Hvis en ønsker å legge inn informasjon om andre investeringsprosjekter enn Forsvarets i Concept-databasen, kan det gjøres relativt enkle forandringer (f. eks. en ny meny som angir næring) i denne delen av arkfanen, eventuelt utelate den forsvarsspesifikke informasjonen i sin helhet. En annen mulighet er å etablere egne rutiner/nummereringer for investeringsprosjekt i og utenfor Forsvaret.

Tabell 3.2 forklarer nærmere hva som kreves av informasjon angående generelle rammevilkår for et av Forsvarets investeringsprosjekt.

Oppstart og ferdigstillelse	
Oppstart	Sett inn oppstartsdato for prosjektet. Hvis prosjektet har vært utsatt, eller reetablert, benyttes første oppstartsdato.

<i>Ferdigstillelse planlagt TP dok 1</i>	Planlagt ferdigstillelse (sluttlevering av alle systemer) av prosjektet slik det er beskrevet/oppsett i TPdok 1.
<i>Ferdigstillelse ved godkjenning FD/Storting</i>	Hvis prosjektet har et kostnadsanslag på over 500 millioner kroner, må opp til behandling i Stortinget. I den forbindelse utarbeides et Totalprosjektdokument nr 2. Den planlagte ferdigstillelsen av prosjektet er oppgitt i dette feltet.
<i>Godkjent endret ferdigstillelse</i>	Med ujevne mellomrom og av ulike årsaker endres rammebetingelsene for investeringsprosjektene i Forsvaret. Hvis det er besluttet å utsette (eller terminere) prosjektet, oppgis det nye avtalte tidspunkt i dette feltet. Omtalen av hva som har skjedd vil være beskrevet i ny eller endret fremskaffelsesløsning (FL).
<i>Faktisk ferdigstillelse</i>	Sett inn faktisk dato for ferdigstillelse av investeringsprosjektet.
<i>Integrert samarbeid (internt)</i>	I noen tilfeller har prosjektet vært gjennomført som et integrert samarbeid mellom to eller flere interne instanser i Forsvaret eller prosjekter/ representanter for andre aktører i forsvarsektoren (FFI, FB, NSM eller FD). For å kunne bli definert under begrepet "integrert" bør fortrinnsvis representanter være helt eller delvis (fysiske) deltakere i prosjektet. Representasjon i styringsgruppe faller derfor utenfor vår definisjon av integrert samarbeid. Støtte fra andre avdelinger i FLO regnes heller ikke som et integrert samarbeid i prosjektet.
<i>Integrert samarbeid (eksternt)</i>	En annen og heller ikke uvanlig samarbeidsform i et av Forsvarets investeringsprosjekt er et integrert samarbeid mellom prosjektet og aktører utenfor forsvarsektoren, for eksempel fra den norske forsvarsindustrien.
<i>Gradert anskaffelse</i>	I noen tilfeller kan anskaffelsen være gradert. Forskriften om sikkerhetsgraderte anskaffelser regulerer dette [4]. Concept-databasen vil være en ugradert database, dvs. ingen graderte anskaffelser er oppgitt i databasen.
<i>Endrede krav til kvalitet/ytelse/omfang</i>	Kryss av hvis det har vært eventuelle endringer etter inngått kontrakt.
<i>Gjenkjøp</i>	Kryss av om det er inngått en gjenkjøpsavtale
<i>Har prosjektet en styringsgruppe?</i>	De fleste investeringsprosjekt i Forsvaret har en styringsgruppe som prosjektkoordinator må rapportere og forholde seg til ved ujevne mellomrom. Det har også vært benyttet referansegrupper for mindre prosjekter. Hvis det ikke er krysset av i dette feltet har prosjektet hatt en referansegruppe.

Tabell 3.2 Oppstart og ferdigstillelse i arkfanen for Generell prosjektinformasjon

Tabell 3.3–3.6 går nærmere inn på hvordan prosjektet har vært gjennomført og hvilke vurderinger /analyser som er lagt til grunn. I tillegg, i de tilfellene det har vært aktuelt, hvor mange enheter som var vurdert anskaffet og hvor mange som faktisk ble anskaffet.

I utgangspunktet skulle en tro at det var en ganske rigid struktur i forbindelse med prosjektgjennomføringen i Forsvaret. PRINSIX er Forsvarets overordnede rammeverk som standardiserer hvordan materiellinvesteringer skal planlegges og gjennomføres. Imidlertid viser det seg å være store variasjoner i hvordan gjennomføringen (utførelsen) av et investeringsprosjekt faktisk skjer. I Concept-databasen er registreringen av variasjonen i prosjektgjennomføringen forenklet til to ytterpunkter: Sekvensiell og parallell prosjektgjennomføring.

Prosjektgjennomføring	
- <i>Sekvensiell</i>	Hvis prosjektet er delt opp i ulike sekvenser eller delprosjekter og disse er gjennomført i en logisk rekkefølge, skal en krysse av for sekvensiell prosjektgjennomføring.
- <i>Parallell</i>	Hvis prosjektet er delt opp i ulike sekvenser eller delprosjekter og disse er helt eller delvis gjennomført i ulike og parallelle prosjektfaser, skal en krysse av for parallell prosjektgjennomføring.

Tabell 3.3 Prosjektgjennomføring i arkfanen for Generell prosjektinformasjon

Det er fordeler med begge ytterpunktene, men vanligvis er det mest hensiktsmessig (kortere prosjektid og synergi i selve gjennomføringen) å benytte en parallell strategi for de ulike delprosjektene. Hvis en benytter sekvensiell prosjektgjennomføring, bør dette presiseres nærmere. I forbindelse med Forsvarets investeringsprosjekt, spesielt de største, er det behov for å gjennomføre en rekke overordnede vurderinger og analyser i forbindelse med anskaffelsen. Disse er listet i tabell 3.4.

Diverse vurderinger/analyser	
<i>Samfunnsmessig nytteevaluering</i>	Finansdepartementet har utgitt en serie retningslinjer for hvordan man skal gjennomføre en samfunnsmessig nytteevaluering av anskaffelsen. Kryss av og referer til vurderingene/retningslinjene som er gjort.

<i>Interessentanalyse</i>	Før noen prosjekter, og i forlengelse av den samfunnsmessige nyttevurdering, kan det være nyttig å gjennomføre en interessent-analyse. Sett et kryss hvis dette har vært tilfelle.
<i>Gjennomførbarhetsstudie</i>	Før opp referanse til den første gjennomførbarhetsstudien som ble fullført.
<i>Vurdering av intern usikkerhet</i>	Kryss av om det har vært gjennomført en usikkerhetsanalyse av interne faktorer i prosjektet. Dette gjelder organisasjon, ledelse, mål og rammer, teknologi, innovasjon, planer/estimer, grensesnitt og integrasjon med andre anskaffelser/utstyr, kontrakter, styring, HMS osv.
<i>Vurdering av ekstern usikkerhet</i>	Kryss av om det har vært gjennomført en usikkerhetsanalyse av eksterne faktorer i forhold til prosjektet. Dette gjelder politikk, strategiske vurderinger i Forsvaret, lover og regler, finansiering, media, valuta, miljø, kultur etc.
<i>Erfaringsrapport</i>	Kryss av om det har vært utarbeidet en erfaringsrapport (iht. retningslinjer i Prinsix) med referanse til rapporten.
<i>Er det gitt føringer fra FD?</i>	Kryss av om det har kommet spesifikke føringer fra FD i forhold til prosjektet. Slike føringer kan f.eks. være i forhold til næringspolitikk. I så tilfelle oppgi referanse til en slik føring.
<i>Er det registrert effektmål for prosjektet?</i>	Anmerk om det er krav om effektmål for prosjektet, og list i så fall disse opp.

Tabell 3.4 Diverse vurderinger i arkfanen for Generell prosjektinformasjon

Ekstreme usikkerhetsvurderinger (ekstreme hendelser, streik, naturkatastrofer, konkurs, sabotasje etc.) er utelatt i databasen da slike vurderinger ikke gjøres i Forsvaret. En annen og typisk usikkerhet i Forsvaret (spesielt når prosjektet går over lengre tidsrom) er usikkerhet angående antall enheter en skal anskaffe i prosjektet. Tabell 3.5 viser hva som bør registreres angående antall enheter planlagt og faktisk anskaffet.

Antall enheter (planlagt/faktisk)	
<i>Antall enheter planlagt anskaffet</i>	Dette antallet vil kunne finnes i totalprosjektdokumentasjon nr.1 (TPdok 1).
<i>Faktisk antall enheter anskaffet</i>	I dette feltet fylles ut det antall enheter som faktisk ble levert ved overlevering til bruker/testing i Forsvaret.
<i>Kost-nytte vurdering ved endret antall</i>	Kryss av hvis det har vært gjennomført en kostnytte-vurdering ved endring i antallet som er anskaffet.
<i>Skyldes endring innløsning av opsjon?</i>	Kryss av hvis en endring i antallet skyldes en innløsning av kontraktuell opsjon.

Tabell 3.5 Antall enheter i arkfanen for Generell prosjektinformasjon

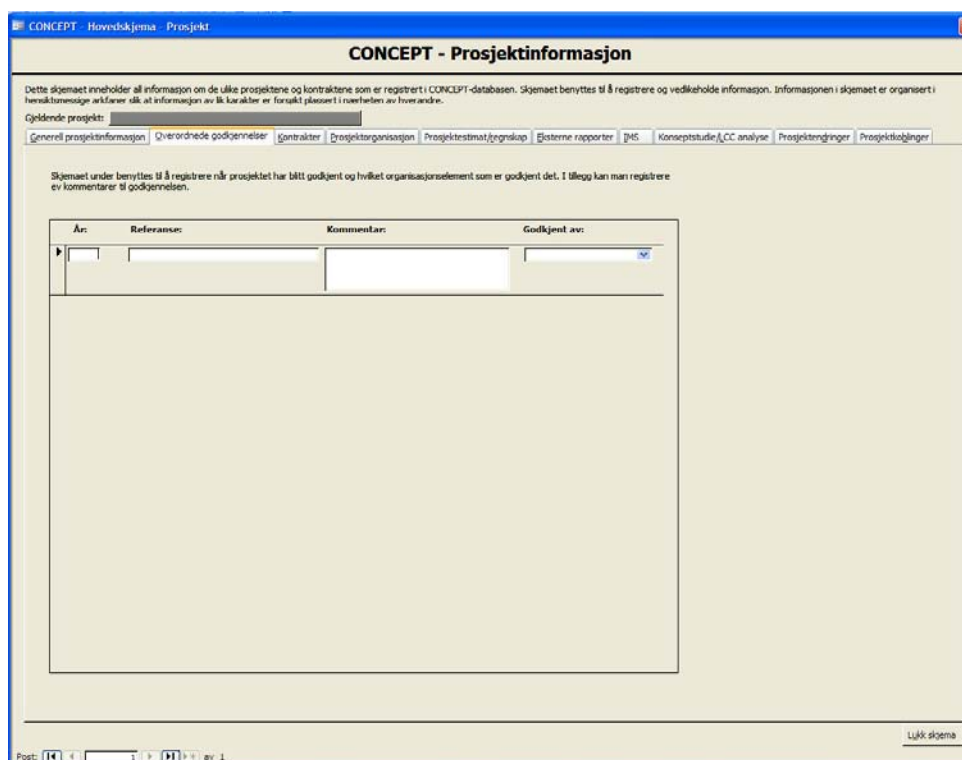
Tabell 3.6 viser registrering av sentrale kravdokumenter i forbindelse med prosjektet. Hvis det ikke kommer klart frem hvorvidt det er funksjonelle eller tekniske krav som er stilt, bør en studere totalprosjektdokumentasjonen for ytterligere detaljer.

Kravdokument	
<i>Referanse Kravdokument 1</i>	Før inn referansen til kravdokument 1.
<i>Referanse Kravdokument 2</i>	Før inn referansen til kravdokument 2.
<i>Hvilke krav er vektlagt i KD 2</i>	Kryss av hvorvidt det enten er funksjonelle eller tekniske krav som er vektlagt i kravdokument 2.

Tabell 3.6 *Kravdokument i arkfanen for Generell prosjektinformasjon*

3.2 Overordnede godkjenninger

Denne arkfanen benyttes til å registrere når prosjektet har blitt godkjent og hvilket organisasjonselement som har godkjent det. Alle godkjenninger på øverste embedsnivå i Forsvaret skal registreres, også veien fra forsvarsgren opp til Stortinget. I tillegg er det mulig å registrere eventuelle kommentarer til godkjennelsene.

Figur 3.3 *Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Overordnede godkjenninger*

Overordnede godkjenninger	<table border="1"> <tr> <td>År:</td> <td>Referanse:</td> <td>Kommentar:</td> <td>Godkjent av:</td> </tr> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table>	År:	Referanse:	Kommentar:	Godkjent av:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	År:	Referanse:	Kommentar:	Godkjent av:					
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>					
	År	Her noteres hvilket år dokumentet er godkjent.							
	Referanse	Henvi­sing til gjeldende dokument.							
Kommentar	Skriv inn eventuelle kommentarer som f. eks. forsinkelser, retur etc.								
Godkjent av	Her legges inn på hvilket organisasjonsnivå dokumentet er godkjent på (grenstab, fellesstab, FLO, FD, Storting etc).								

Tabell 3.7 Arkfanen for Overordnede godkjenninger

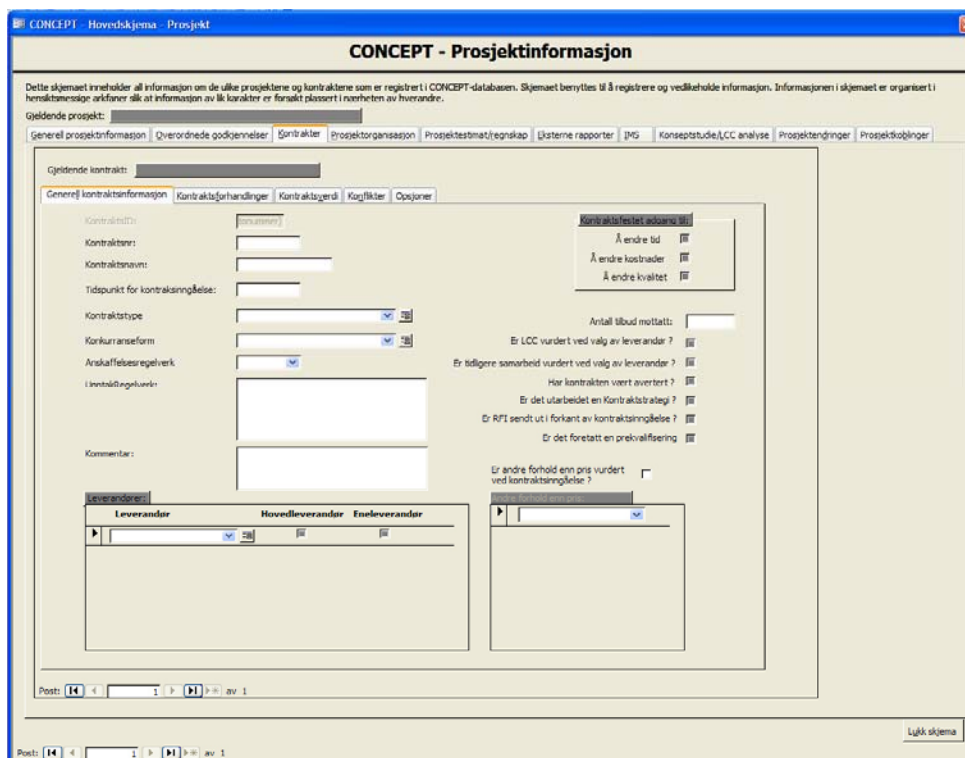
Alle dokumenter angående godkjenninger av prosjekt eller anskaffelser forankrer betydningen og størrelsen på prosjektet. I Concept-databasen er kun de største prosjektene registrert, noe som innebærer at prosjektene er både militærstrategisk og politisk forankret. Hvis en skulle velge å reflektere alle investeringsprosjektene i Forsvaret, ville variasjonen vært større i godkjen­ningsnivået.

3.3 Kontraktsinformasjon

Kontraktsinformasjon består av fem arkfaner: Generell kontraktsinformasjon, kontraktsforhandlinger, kontraktsverdi, konflikter og opsjoner. Disse arkfanene gir innsikt i hvem som var leverandør, hvilke vurderinger som er gjort ved valg av leverandør, hvilke leverandører som har vært med i konkurransen, hva kontraktsverdien var, om det har vært konflikter og om kontrakten har gitt adgang til utløsning av opsjon.

3.3.1 Generell kontraktsinformasjon

Arkfanen benyttes til å registrere informasjon om en kontrakt på et tilstrekkelig (for analyse) og overordnet nivå. Informasjonen legges inn enten som tekst eller som avkrysning hvor det er aktuelt.

Figur 3.4 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen *Generell kontraktsinformasjon*

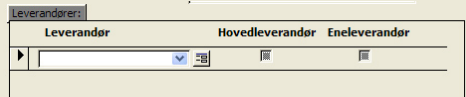
I denne arkfanen gis en oppsummering av alle de kontrakter som er inngått i forbindelse med investeringsprosjektet. Tabell 3.8–3.11 forklarer nærmere hva som finnes i databasen angående kontraktsinformasjonen.

<p>Generell kontraktsinformasjon</p>	
<p><i>Kontraktstypenavn</i></p>	<p>Enhver kontrakt med Forsvaret gis et kontraktsnummer og arkiveres i Forsvarets egne arkiver (papirkopi frem til 2000). I dette feltet føres kontraktsnummeret inn.</p>
<p><i>Kontraktstypenavn</i></p>	<p>Kontraktens overordnede navn/tittel.</p>
<p><i>Tidspunkt for kontraktsinngåelse</i></p>	<p>Her noteres den datoen som kontrakten er signert av Forsvaret (datoformat: dd.mm.åååå).</p>
<p><i>Kontraktstype</i></p>	<p>Det finnes flere kjente kontraktstyper, og disse er listet i en egen brukervennlig rullegardin. Hvis den angjeldende type ikke er angitt på listen, trykk på knappen ved siden av for å få opp eget</p>

	registreringsskjema for å registrere nye kontraktstyper. Disse er tilgjengelige i rullgardinen når skjemaet lukkes. Når det gjelder inngåtte avtaler under rammeavtaler hvor det foretas direkteanskaffelse, skal disse defineres som <u>avrop</u> .
<i>Konkurransreform</i>	Som ved kontraktstype finnes det også flere kjente konkurranseformer, og disse er listet i en egen brukervennlig rullegardin. Hvis den angjeldende type ikke er angitt på listen, trykk på knappen ved siden av for å få opp eget registreringsskjema for å registrere nye konkurranseformer. Disse er tilgjengelige i rullgardinen når skjemaet lukkes.
<i>Anskaffelsesregelverk</i>	Her angis det regelverk som er benyttet i forbindelse med anskaffelsen: Bestemmelser for anskaffelser i Forsvaret (BAF), Anskaffelsesregelverk for Forsvaret (ARF) eller Lov om offentlige anskaffelser (LOA).
<i>Unntak Regelverk</i>	Beskriv hjemmel for unntak (f.eks. pkt 1.3.5 i BAF evt. § 3 LOA) samt en kort begrunnelse i kommentarfeltet nedenfor.
<i>Kommentar</i>	Andre kommentarer som f.eks. antall endringsmeldinger.

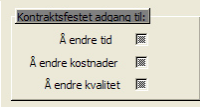
Tabell 3.8 Generell kontraktsinformasjon i arkfanen for Kontrakter

I tillegg til den generelle kontraktsinformasjonen er det nyttig å få en kortfattet oversikt over alle leverandørene som har vært involvert i anskaffelsen. Disse er registrert i samme arkfane under overskriften leverandører, se tabell 3.9.

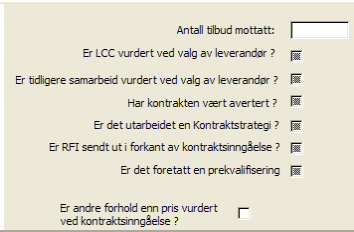
Leverandører	
<i>Leverandør</i>	Her legges inn, eller hentes frem, alle leverandører som har vært i direkte kontraktsinngåelse med Forsvaret, dvs. at underleverandør er ikke med. Hvis den angjeldende leverandør ikke er angitt på listen, trykk på knappen ved siden av for å få opp eget registreringsskjema for å registrere nye leverandører. Disse er tilgjengelige i rullgardinen når skjemaet lukkes.
<i>-Hovedleverandør</i>	Vanligvis i en av Forsvarets anskaffelser vil leverandør og hovedleverandør være den samme. Unntaksvis vil man kunne ha flere parallelle leverandører på samme prosjekt/kontrakt. Her registreres den som er hovedleverandør for prosjektet som utgjør hovedleveransen.
<i>-Eneleverandør</i>	Angi her om kontrakt er gitt med begrunnelse i en eneleverandørposisjon (direkteanskaffelse) eller gjennom en rammeavtale.

Tabell 3.9 Om leverandører i arkfanen for Kontrakter

De aktuelle leverandørene og Forsvaret utarbeider sjelden en standardisert rapport. Noe av det som varierer mye er leverandørens adgang til å gjøre endringer i kontrakten eller leveransen over tid, se tabell 3.10

Kontraktsfestet adgang til:	
-Å endre tid	Eventuelle justeringer av tidsrammen for levering/prosjektet.
-Å endre kostnader	Adgangen/tillatelser til å endre kostnadsstruktur, prising, prismekanismer etter kontraktsinngåelse.
-Å endre kvalitet	Adgangen til å justere på levert kvalitet og ytelse etter kontraktsinngåelse.

Tabell 3.10 Kontraktsfestet adgang i arkfanen for Kontrakter

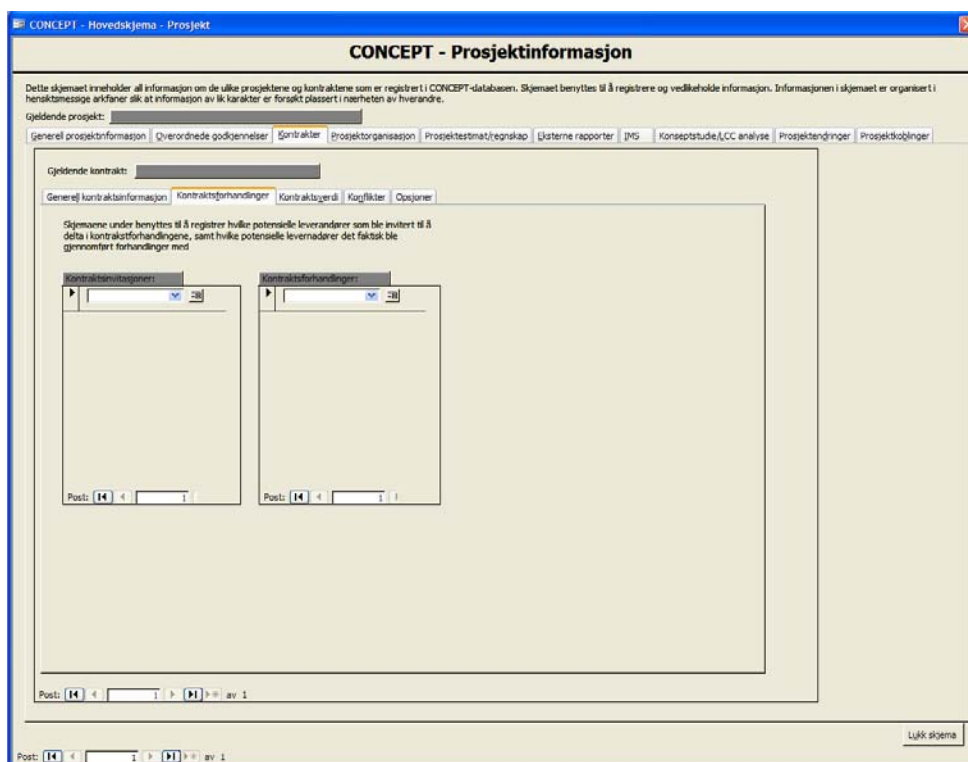
Antall tilbud mottatt:	
	Noter det antall faktiske tilbud eller anbud som er mottatt. Hvis det har vært avrop som direkteanskaffelse, sett 1.
<i>Er LCC vurdert ved valg av leverandør?</i>	Noter om det er foretatt en Life Cycle Cost (LCC) analyse forut for valg av leverandør.
<i>Er tidligere samarbeid vurdert ved valg av leverandør?</i>	Angi om tidligere samarbeid/prosjekter/kontrakter er vurdert (positivt eller negativt) ved valg av leverandør.
<i>Har kontrakten vært avertert?</i>	Hvis kontrakten er utlyst gjennom DOFFIN, aviser, WEAG eller annet offentlig eller semi-offentlig fora.
<i>Er det utarbeidet en Kontraktstrategi?</i>	Eventuell strategi for anskaffelsen, kontraheringen eller kontraktsutforming.
<i>Er RFI sendt ut i forkant av kontraktsinngåelse?</i>	Noter om en Request for Information (RFI) er sendt ut før kontraktsinngåelse (tilbudsgrunnlag eller forespørsel om hva som finnes på markedet).
<i>Er det foretatt prekvalifisering?</i>	Angi om det er foretatt en nedvelgelse av mulige leverandører som kan konkurrere seg til kontraktsforhandling.
<i>Er andre forhold enn pris vurdert ved kontraktsinngåelse?</i>	Her angis om andre forhold enn pris er et vurderingskriterium for valg av leverandør og system.
<i>-Andre forhold enn pris</i>	Her listes opp alle forhold som kommer i tillegg til pris. Dersom

	det aktuelle forhold ikke finnes i rullgardinene skrives dette inn i selve rullgardinen. Dette vil så bli tilgjengelig ved neste registrering.
--	--

Tabell 3.11 Om antall tilbud i arkfanen for Kontrakter

3.3.2 Kontraksforhandlinger

Denne arkfanen benyttes til å registrere hvilke potensielle leverandører som ble invitert til å delta i kontraksforhandlinger, og hvilke potensielle leverandører det faktisk ble gjennomført forhandlinger med.

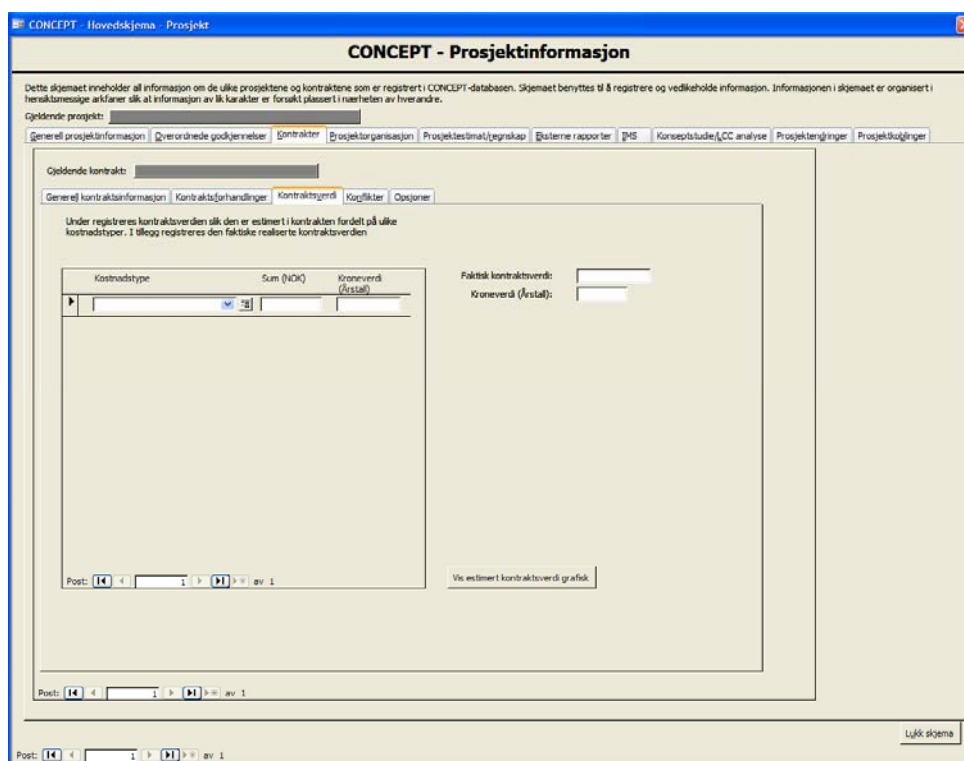
Figur 3.5 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Kontraksforhandlinger

Kontraksforhandlinger	
Kontraktinvtasjoner:	List de leverandørene som Forsvaret/FLO har henvendt seg direkte til med en invitasjon til å delta i konkurransen.
Kontraksforhandlinger:	List de leverandørene som Forsvaret/FLO faktisk har gjennomført kontraksforhandlinger med.

Tabell 3.12 Kontraksforhandlinger i arkfanen for Kontrakter

3.3.3 Kontraksverdi

I dette skjemaet registreres kontraksverdien slik den er estimert i kontrakten fordelt på ulike kostnadstyper. I tillegg registreres den faktiske realiserede kontraksverdien.

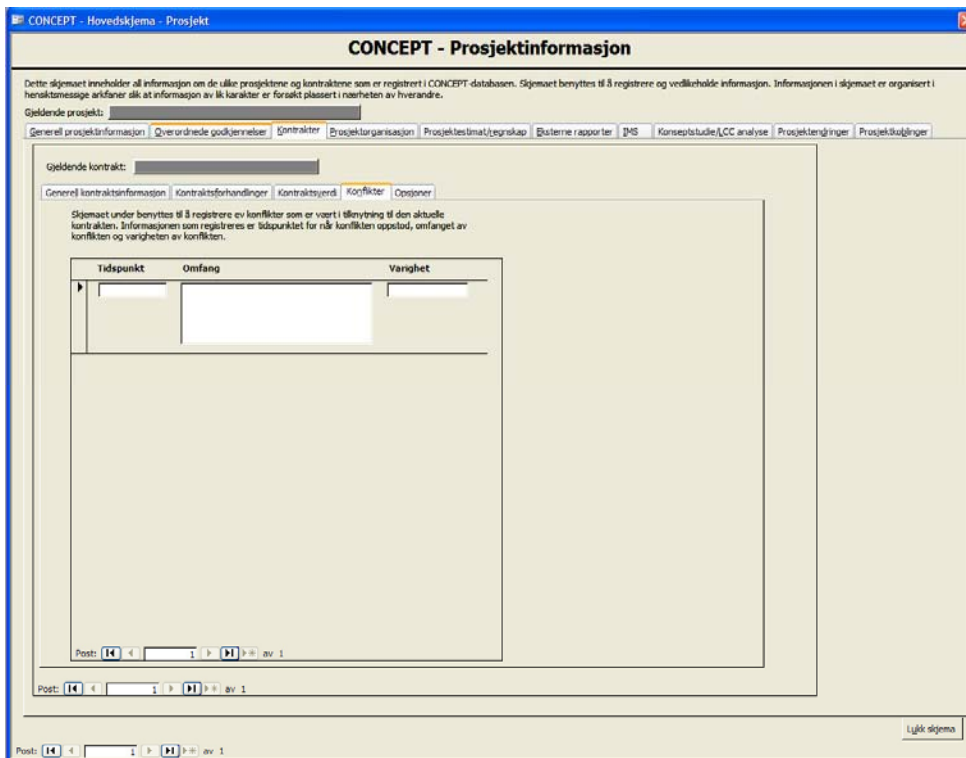
Figur 3.6 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Kontraksverdi

Kontraksverdi:	
<i>Kostnadstype</i>	I den grad dette er angitt i kontrakten, del opp den totale kontraksverdien i de forskjellige kostnadstyper slik disse er angitt i kontrakten, eller før kun opp totalsummen der kostnadstypene ikke er delt opp (opprinnelig kontraksverdi, dvs. før eventuelle endringsmeldinger).
- <i>Sum (NOK)</i>	Her noteres den/de nominelle summen(e).
- <i>Kroneverdi (Årstall)</i>	Angi hvilket årstall den/de nominelle summen(e) referer seg til.
<i>Faktisk kontraksverdi:</i>	Angi den faktiske kontraksverdien etter at levering er gjennomført iht. kontrakten dvs. verdien etter at alle endringer er foretatt.
- <i>Kroneverdi (Årstall)</i>	Noter det aktuelle årstall for den ovennevnte faktiske kontraksverdien.
<i>Vis estimert kontraksverdi grafisk</i>	Alle tall genereres/overføres til MSExcel.

Tabell 3.13 Kontraksverdi i arkfanen for Kontrakter

3.3.4 Konflikter

Denne arkfanen benyttes til å registrere eventuelle konflikter i tilknytning til den aktuelle kontrakten.

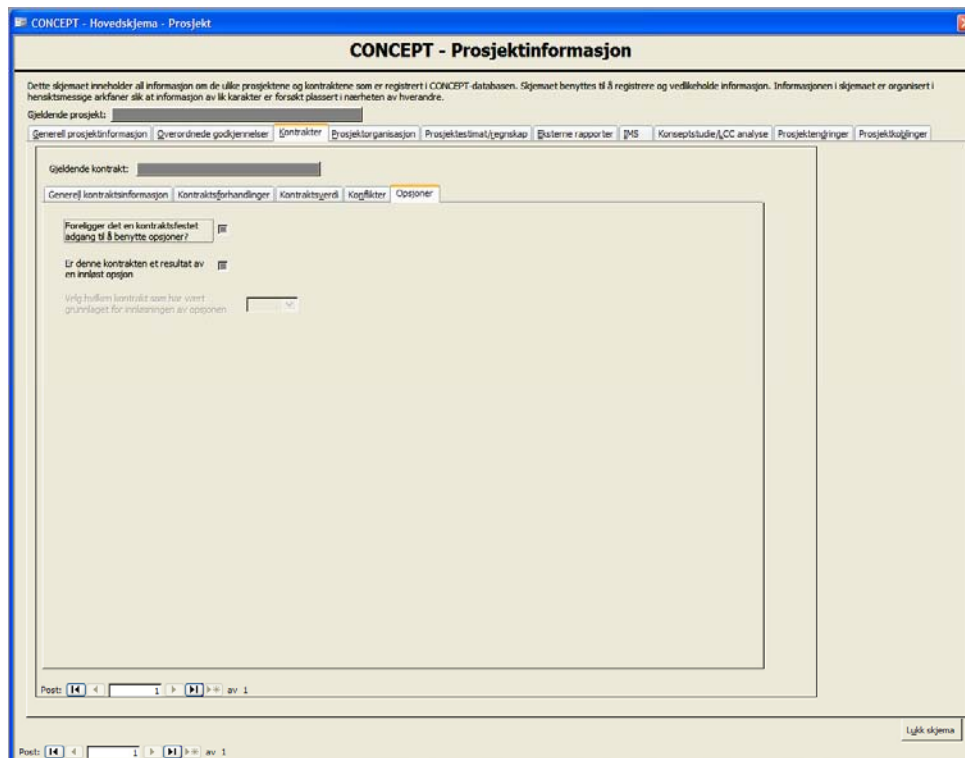
Figur 3.7 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Konflikter

Konflikter	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="619 1086 746 1108">Tidspunkt</th> <th data-bbox="746 1086 981 1108">Omfang</th> <th data-bbox="981 1086 1129 1108">Varighet</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="619 1108 746 1198">▶</td> <td data-bbox="746 1108 981 1198"></td> <td data-bbox="981 1108 1129 1198"></td> </tr> </tbody> </table>	Tidspunkt	Omfang	Varighet	▶		
Tidspunkt	Omfang	Varighet					
▶							
<i>Tidspunkt</i>	Noter her det første tidspunkt for når konflikten formaliserte seg i form av stevning etc. Angi tidspunktet i hele år.						
<i>Omfang</i>	En kort beskrivelse av konflikttype, verdi av "konfliktsgjenstanden" samt måten den er løst på (stevning, rettssak, voldgift eller alternativ tvisteløsningsmekanisme løst internt av toppledelse).						
<i>Varighet</i>	Angi varigheten av konflikten i følgende måned – år format: mmåå – mmåå						

Tabell 3.14 Konflikter i arkfanen for Kontrakter

3.3.5 Opsjoner

Denne arkfanen brukes for å registrere om det foreligger mulighet for opsjon i kontrakten.

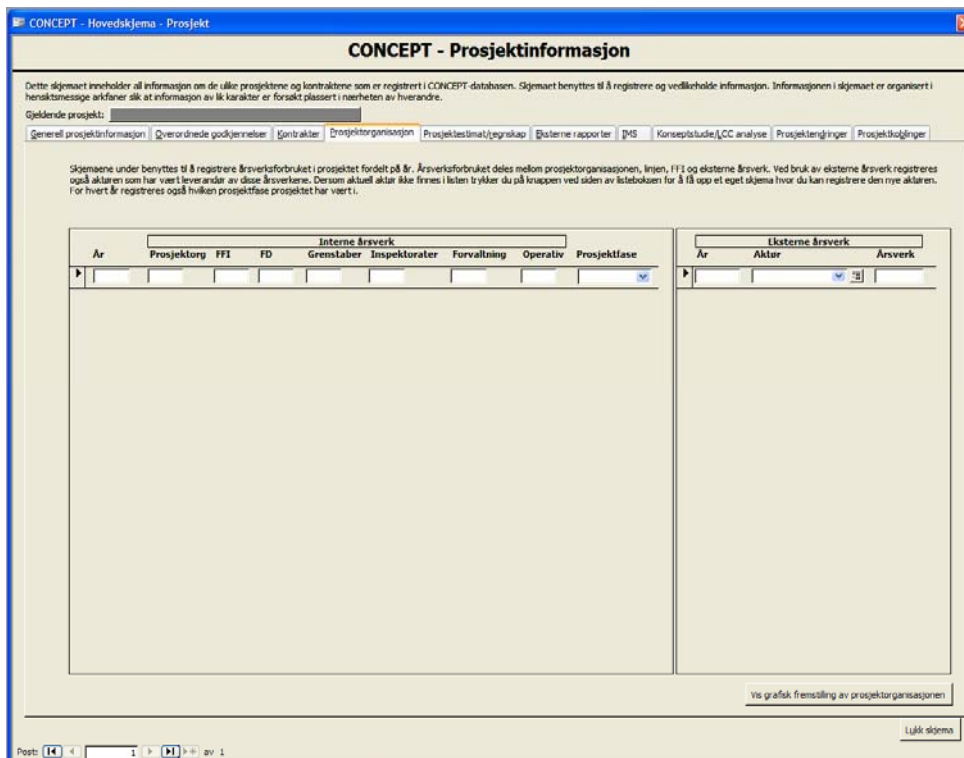
Figur 3.8 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Opsjoner

Opsjoner	<p>Foreligger det en kontraktsfestet adgang til å benytte opsjoner?</p> <p>Er denne kontrakten et resultat av en innløst opsjon</p>
<i>Foreligger det en kontraktsfestet adgang til å benytte opsjoner?</i>	Angi om det foreligger en adgang til opsjoner. Opsjon regnes både som økning i antall enheter/omfang og forlengelse, samt eventuell driftsavtale.
<i>Er denne kontrakten et resultat av en innløst opsjon?</i>	Noter om denne kontrakten er et resultat av en slik opsjon som angitt ovenfor.

Tabell 3.15 Opsjoner i arkfanen for Kontrakter

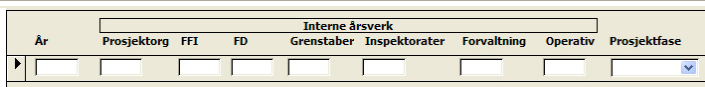
3.4 Prosjektorganisasjon

Skjemaet benyttes til å registrere det planlagte årsverksforbruket i prosjektets levetid. Årsverksforbruket deles mellom prosjektorganisasjonen, linjen, FFI og eksterne årsverk.

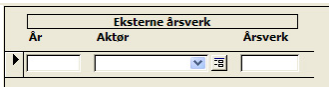

Figur 3.9 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Prosjektorganisasjon

Forskjellen på interne årsverk og eksterne årsverk går på ansettelsesforhold i eller utenfor forsvarssektoren. Vanligvis benyttes eksterne årsverk i forbindelse med kvalitetssikring av anskaffelsen, pris eller systemteknisk integrering av materiellet, samt eventuelle strategiske vurderinger knyttet til sentrale spørsmål knyttet til selve anskaffelsen. Leverandørens innsats inkluderes ikke i årsverksforbruket.

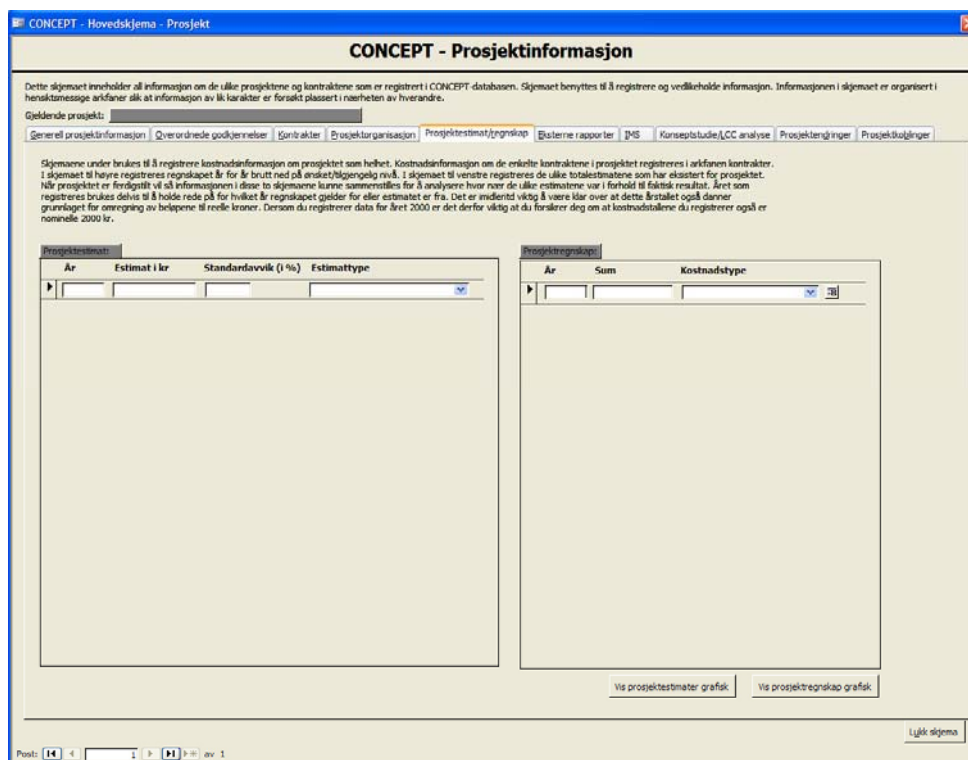
Interne årsverk	
	For hvert år noter i årsverk med én desimal (f.eks. 0,8) den støtte som er gitt prosjektet.
<i>År</i>	Her oppgis det året tallene gjelder for.
<i>Prosjektorg</i>	Det antallet som er offisielt tilknyttet investeringsprosjektet.
<i>FFI</i>	Antall årsverk fra FFI i reelle tall.
<i>FD</i>	Antall årsverk fra FD i reelle tall.
<i>Grenstaber</i>	Antall årsverk fra alle forsvarsgrenstaber i reelle tall.
<i>Inspektorater</i>	Antall årsverk fra ulike inspektorat(er) i reelle tall, f.eks. TRADOK, LOI eller Forsvarets skoler.
<i>Forvaltning</i>	Antall årsverk fra forvaltning(er) i reelle tall og som faller utenfor definisjonen til Prosjektorg (FLO, FB, NSM etc).
<i>Operativ</i>	Antall årsverk fra operativ eller styrkeproduserende virksomhet inkl. Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH), brigaden, skvadroner og flotiljer.
<i>Prosjektfase</i>	Her angis hvilken prosjektfase (konsept, definisjon osv.) årsverkene hører til.

Tabell 3.16 Interne årsverk i arkfanen for Prosjektorganisasjon

Eksterne årsverk	
<i>År</i>	Her oppgis det året tallene gjelder for.
<i>Aktør</i>	Firmanavn eller vanlig benyttet tittel på aktøren.
<i>Årsverk</i>	Årlig støtte, angi i årsverk med en desimal gitt til prosjektet.
<i>Vis grafisk fremstilling av prosjektorganisasjon</i>	Grafisk fremstilling av prosjektorganisasjonen i MSExcel.

Tabell 3.17 Eksterne årsverk i arkfanen for Prosjektorganisasjon

3.5 Prosjekttestimat/regnskap

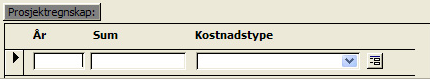

Figur 3.10 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Prosjekttestimat/regnskap

Denne arkfanen benyttes til å registrere all kostnadsinformasjon om prosjektet, både de estimerte kostnadene og de faktiske kostnadene.

Prosjekttestimat	
År	Det året som estimatet er gjort.
Estimat i kr	Estimatet i nominelle kronebeløp for hele prosjektet.
Standardavvik (i %)	I den grad det er gjort usikkerhetsvurderinger, angis det med et standardavvik i %.
Estimattype	Angi her de enkelte estimattyper, f. eks. tidlig estimat eller godkjent estimat.

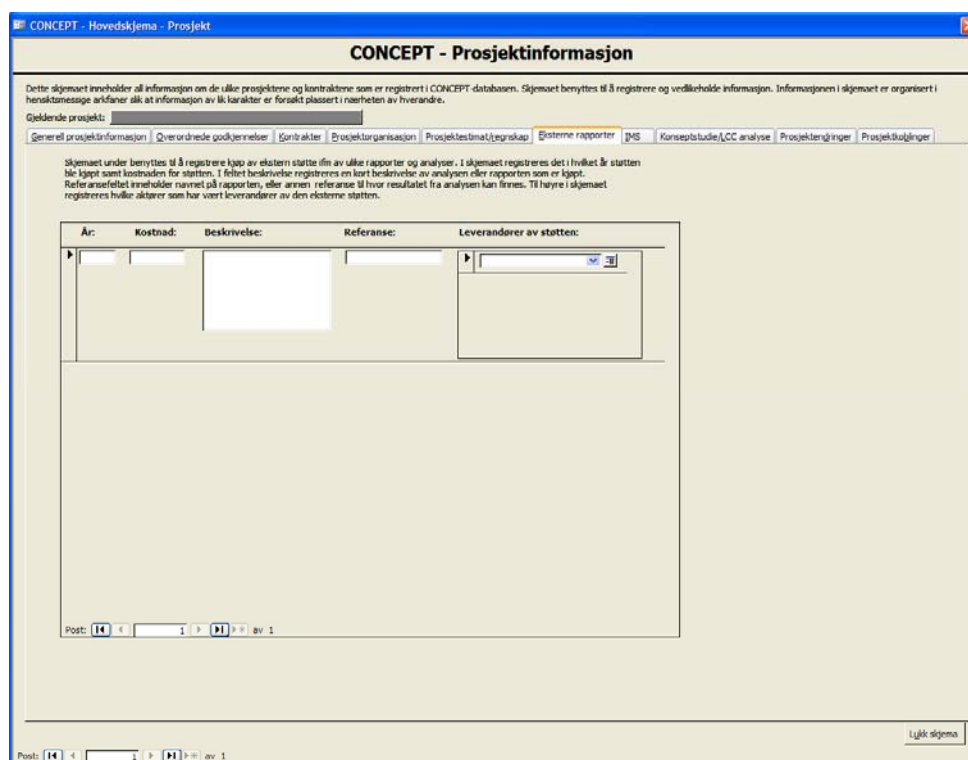
Tabell 3.18 Arkfanen for Prosjekttestimat

Prosjektregnskap	
År	Noter hvilket år regnskapstallet stammer fra.
Sum	Angi summen for den enkelte kostnadstype.
Kostnadstype	Angi den kostnadstype som summen stammer fra.
Vis prosjektestimater grafisk	Her kan man generere en grafisk fremstilling av prosjektestimater i MSExcel.
Vis prosjektregnskap grafisk	Her kan man generere en grafisk fremstilling av prosjektregnskap i MSExcel.

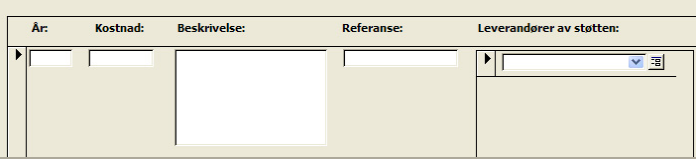
Tabell 3.19 Arkfanen for Prosjektregnskap

3.6 Eksterne rapporter

I denne arkfanen ønskes informasjon om det er kjøpt ekstern støtte i form av ulike rapporter og analyser.

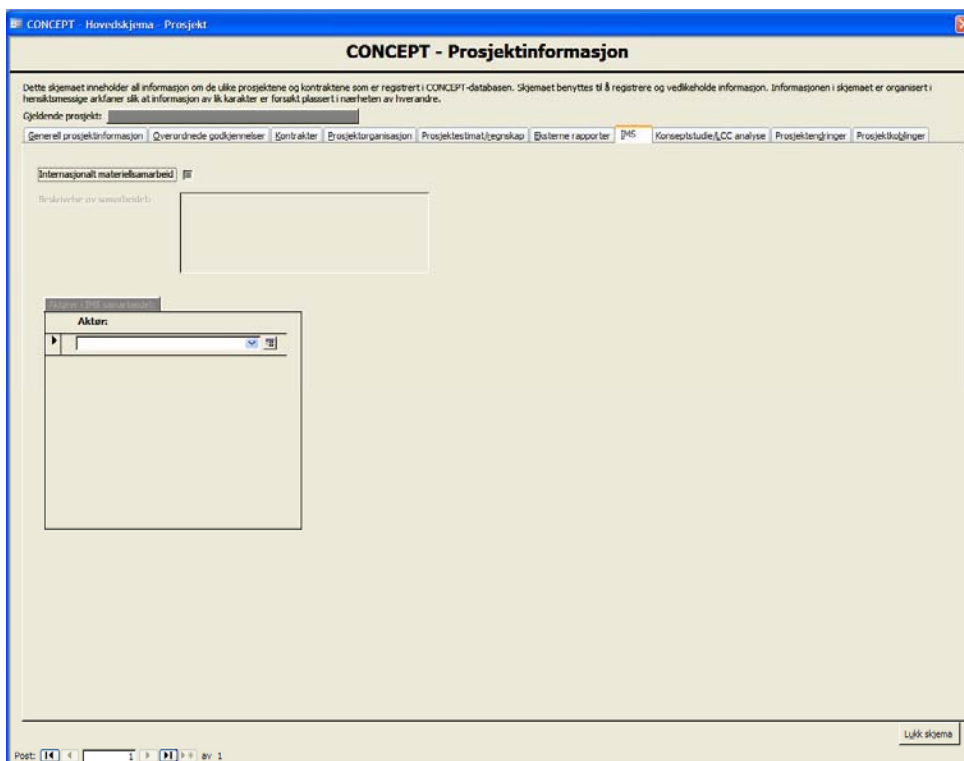
Figur 3.11 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Eksterne rapporter

Eksterne rapporter	
	
<i>År</i>	Kalenderåret når støtten ble kjøpt.
<i>Kostnad</i>	Den totale kostnaden for støtten i forbindelse med den angjeldende rapport/prosjekt fra den enkelte leverandør.
<i>Beskrivelse</i>	En nærmere beskrivelse av støtten, gjerne med nøkkelord som kvalitetssikring, konsulentstøtte etc.
<i>Referanse</i>	Referanse til rapporten.
<i>Leverandører av støtten</i>	Angi hvem som er hovedleverandør for støtten.

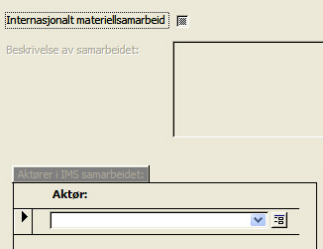
Tabell 3.20 Arkfanen for Eksterne rapporter

3.7 Internasjonalt materiellsamarbeid (IMS)

Det er ikke uvanlig at Forsvarets materiellprosjekt og materiellanskaffelser gjennomføres samtidig med tilsvarende anskaffelser i andre land. I noen tilfeller velger Norge og Forsvaret å samarbeide med andre land i selve anskaffelsesfasen. Arkfanen IMS brukes til å registrere informasjonen angående internasjonalt materiellsamarbeid i Forsvarets investeringsprosjekt.

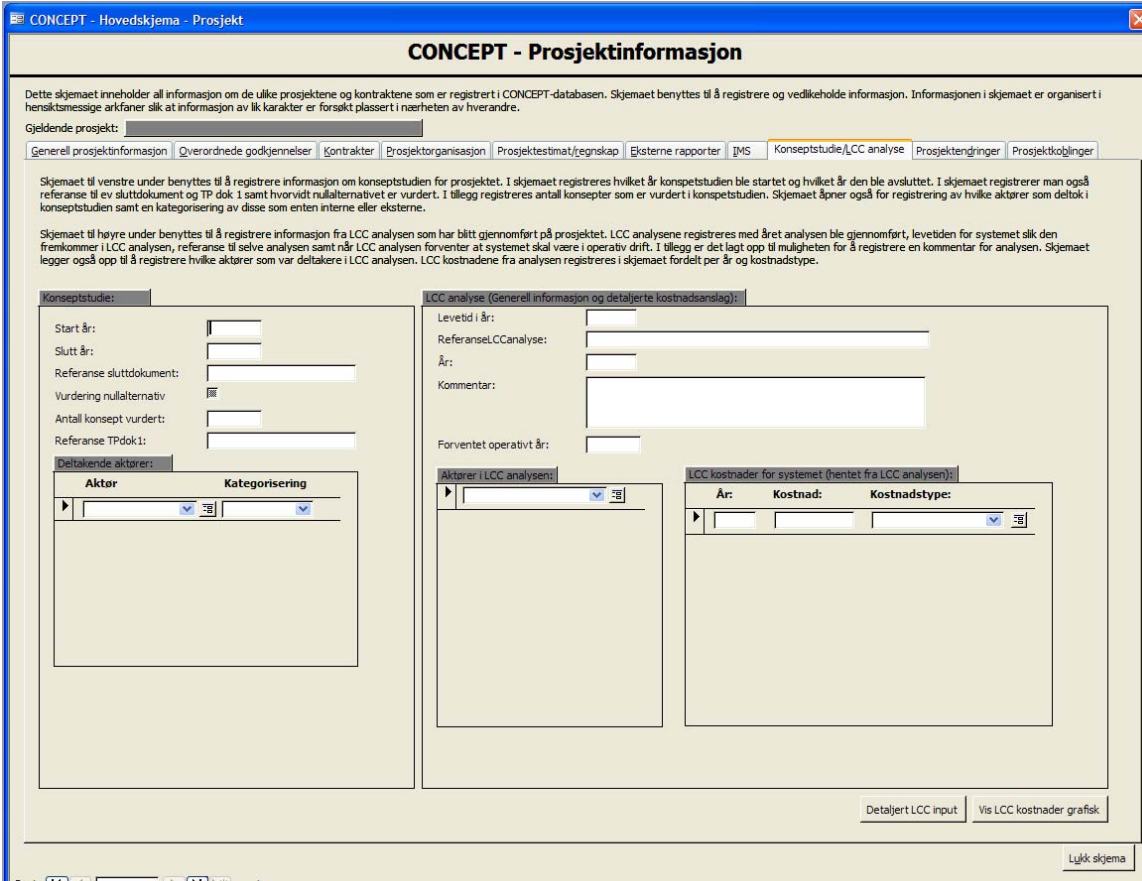
Figur 3.12 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen IMS

IMS	
<i>Internasjonalt materiellsamarbeid</i>	For å bli definert som IMS må involveringen innebefatte både myndigheter og industri.
- <i>Beskrivelse av samarbeidet</i>	Kort beskrivelse av hvordan samarbeidet har sett ut (nøkkelord).
Aktør	Angi aktører på myndighetssiden og i industrien.

Tabell 3.21 Arkfanen for Internasjonalt materiellsamarbeid (IMS)

3.8 Konseptstudie / LCC-analyse

I denne arkfanen registreres informasjon om konseptstudien og LCC-analysen for prosjektet. Vanligvis gjennomføres konseptstudien først og på et annet tidspunkt enn LCC-analysen.

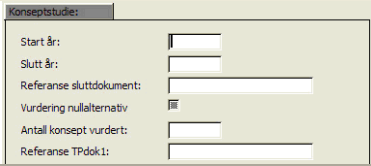
The screenshot shows a web application window titled 'CONCEPT - Prosjektinformasjon'. It contains a form with the following sections:

- Konseptstudie:**
 - Start år: [input]
 - Slutt år: [input]
 - Referanse sluttokument: [input]
 - Vurdering nullalternativ: [input]
 - Antall konsept vurdert: [input]
 - Referanse TPdok1: [input]
 - Deltakende aktører: [dropdown menu]
- LCC analyse (Generell informasjon og detaljerte kostnadsanslag):**
 - Levetid i år: [input]
 - ReferanseLCCanalyse: [input]
 - År: [input]
 - Kommentar: [input]
 - Forventet operativt år: [input]
 - Aktører i LCC analysen: [dropdown menu]
- LCC kostnader for systemet (hentet fra LCC analysen):**

År:	Kostnad:	Kostnadstype:
[input]	[input]	[dropdown menu]

At the bottom right, there are buttons for 'Detaljert LCC input' and 'Vis LCC kostnader grafisk'. A 'Lukk skjema' button is at the bottom right of the window. The status bar at the bottom shows 'Post: 14', navigation arrows, and '1 av 1'.

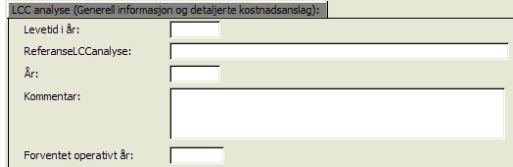
Figur 3.13 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Konseptstudie/LCC-analyse

Konseptstudie:	
<i>Start år</i>	Angi i hele år når konseptstudien ble iverksatt.
<i>Slutt år</i>	Angi i hele år når konseptstudien ble avsluttet.
<i>Referanse sluttdokument</i>	Angi referanse til sluttdokument som omhandler konseptstudien.
<i>Vurdering nullalternativ</i>	Anmerk i hvilken grad et nullalternativ er vurdert, dvs. i hvilken grad man har vurdert å terminere den videre prosess.
<i>Antall konsept vurdert</i>	Angi det antallet konsepter som ble vurdert.
<i>Referanse Tpdok 1</i>	Angi referansen til Totalprosjektdokumentnr. 1 hvis dette ikke er utfyllt på første siden.

Tabell 3.22 Konseptstudie i arkfanen for Konseptstudie/LCC analyse

Deltakende aktører:	
<i>Aktør</i>	List hvilke aktører som har vært med i konseptfasen (både interne og eksterne aktører).
<i>Kategorisering</i>	Kategoriser aktører som har vært med som enten eksterne eller interne aktører i forhold til Forsvaret.

Tabell 3.23 Deltagende aktører i arkfanen for Konseptstudie/LCC analyse

LCC analyse:	
	Generell informasjon og detaljerte kostnadsanslag
<i>Levetid i år</i>	Angi estimert total levetid i år.
<i>Referanse LCC -analyse</i>	Noter referansen til den utførte LCC-analysen.
<i>År</i>	Angi det år som LCC-analysen ble gjennomført.
<i>Kommentar</i>	Sett inn eventuelle kommentarer, gjerne med nøkkelord.
<i>Forventet operativt år</i>	Noter når materiellet/systemet forventes å være operativt.
<i>Aktører i LCC analysen</i>	Angi her hvem som har støttet gjennomføring av LCC-analysen (både interne og eksterne aktører).

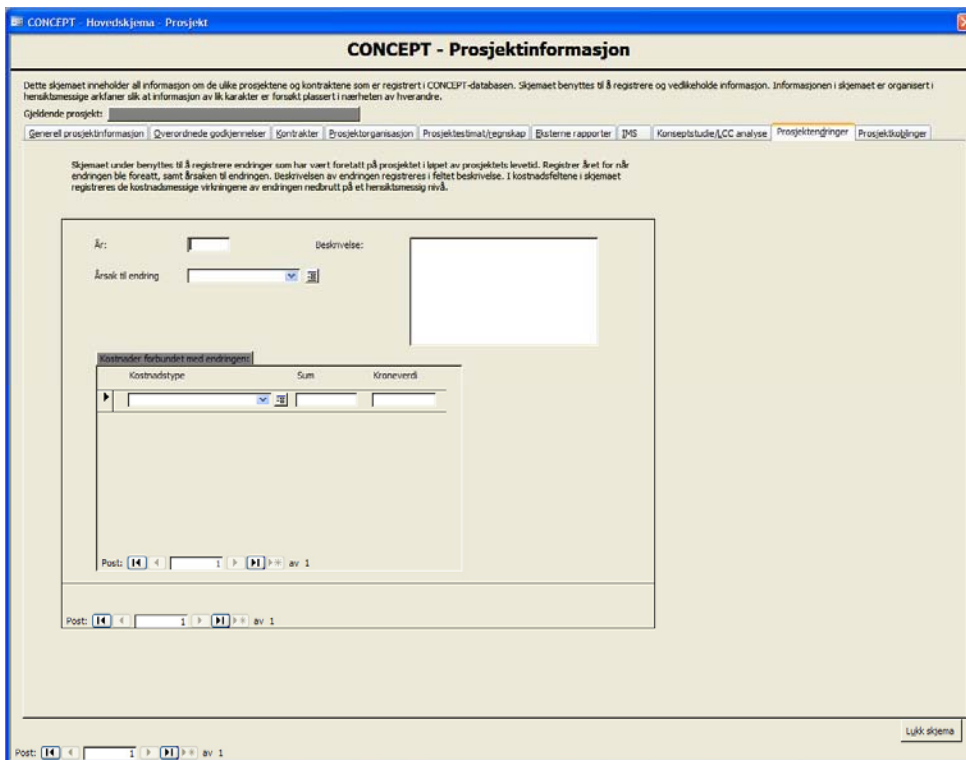
Tabell 3.24 LCC analyse i arkfanen for Konseptstudie/LCC analyse

LCC kostnader for systemet	
<i>År</i>	Angi det året når kostnadstypen er anført.
<i>Kostnad</i>	Angi kostnaden for kostnadstypen.
<i>Kostnadstype</i>	Angi hvilken kostnadstype som LCC-analysen er brutt ned i.
	<div style="text-align: center;"> Detaljert LCC input Vis LCC kostnader grafisk </div>
<i>Detaljert LCC input</i>	En mer skjematisk måte for å legge inn større mengder med LCC-data.
<i>Vis LCC kostnader grafisk</i>	Ekspert til Excel for å visualisere LCC-kostnader.

Tabell 3.25 LCC-analyser for systemet i arkfanen for Konseptstudie/LCC analyse

3.9 Prosjektendringer

Skjemaet benyttes til å registrere endringer som har vært foretatt på prosjektet i løpet av prosjektets levetid. I skjemaet noteres faktaopplysninger i form av hvilket år, hva som var årsaken etc. til endringen i prosjektet.

Figur 3.14 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen *Prosjektendringer*

Prosjektendringer	
<i>År</i>	Noter det året som prosjektendringen fant sted.
<i>Årsak til endring</i>	Angi kort årsaken til endringen, f.eks. "kostnader".
<i>Beskrivelse</i>	Beskriv litt nærmere, gjerne med nøkkelord, årsaken til prosjektendringen og om den har gjort kontraktuelle utslag enten i form av merkostnader eller reduserte kostnader.

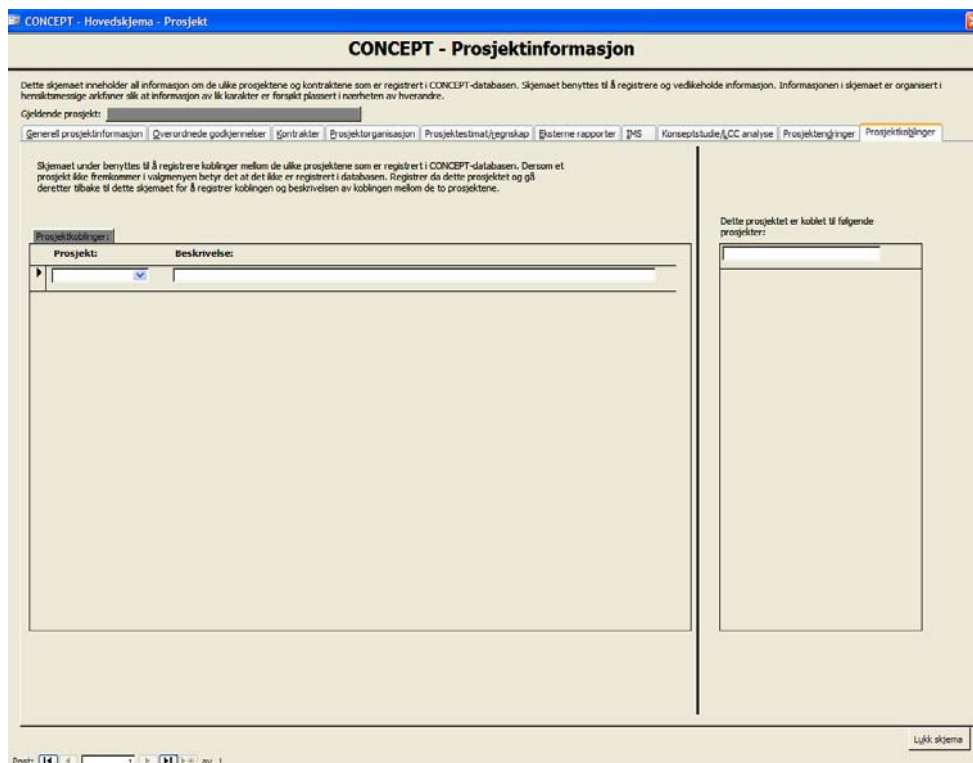
Tabell 3.26 *Prosjektendringer i arkfanen for Prosjektendringer*

Kostnader forbundet med endringen	
<i>Kostnadstype</i>	Noter kostnadstypen forbundet med endringen.
<i>Sum</i>	Angi delsum for den enkelte kostnadstype.
<i>Kroneverdi</i>	Angi året.

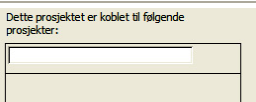
Tabell 3.27 *Kostnader forbundet med prosjektendringer i arkfanen for Prosjektendringer*

3.10 Prosjektkoblinger

Skjemaet benyttes til å registrere koblinger mellom de ulike prosjektene som er registrert i Concept-databasen. Dette skjemaet skaper relasjoner mellom prosjekter som bør ses i sammenheng.

Figur 3.15 Informasjonsbehovet knyttet til arkfanen Prosjektkoblinger

Prosjektkoblinger:	
<i>Prosjekt</i>	Henviing til et av Forsvarets investeringsprosjekt. Listen blir automatisk oppdatert hvis en legger inn et nytt prosjektnummer.
<i>Beskrivelse</i>	Beskriv kort hvilken måte disse prosjektene er sammenkoblet, er de en del av et program, formelt samarbeid, profilering etc.
	
<i>Dette prosjektet er koblet til følgende prosjekter</i>	Automatisk registrert informasjon. Denne delen av skjemaet baseres på informasjonen som er registrert i feltene til venstre i skjermbildet. Dersom man på prosjekt X registrerer en kobling til prosjekt Y, vil det under prosjekt Y komme opp at det prosjektet er koblet til prosjekt X.

Tabell 3.28 Inputdata i arkfanen for Prosjektkoblinger

4 Avsluttende merknader

Formålet med denne rapporten har vært å gi en kortfattet veiledning av Concept-databasens design og struktur.

Concept-databasen slik den foreligger ved overlevering (til forskningsprogrammet Concept) kan fritt designes videre. Det er mulig å endre databasens utforming, legge til eller ta ut kolonner, rader, relasjoner og skjema. Databasen er utviklet ved FFI og ansees å være et ferdig produkt ved overlevering, dvs. at brukeren selv må ha, eller bygge opp, egen kompetanse for å drifte eller utvikle den.

Databasen er spesielt egnet for å samle sammen data om Forsvarets investeringsprosjekt. Imidlertid er det mulig å legge inn, med mindre justeringer og tilpasninger, data fra andre store investeringsprosjekt. Dette kan bidra til en unik og standardisert samling av historiske data for Concept-programmets fremtidige analyser. Basert på innholdet i denne databasen kan en forbedre og sikre arbeidet med å foreslå best mulige tiltak for bedre ressursutnyttelse og effekt av store statlige investeringsprosjekt.

Referanser

- [1] Forskningsprogrammet Concepts egen hjemmeside, www.concept.ntnu.no
- [2] Sluttrapport for oppdrag 3380 – Offentlige anskaffelser, kontraheringsformer og kontraktsmodeller, FFI/Rapport-2010/00098
- [3] Fremtidige anskaffelser til Forsvaret 2009–2016, Forsvarsdepartementet, januar 2009
(www.regjeringen.no/upload/FD/Temadokumenter/Fremtidige_anskaffelser_Forsvaret_250209.pdf)
- [4] Forskrift om sikkerhetsgraderte anskaffelser, FOR-2001-07-01 nr 753, Lov-1998- 03-20-10-§29, FOR-2001-06-29-621
(<http://www.lovdata.no/cgi-wift/ldles?doc=/sf/sf/sf-20010701-0753.html>)